

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2004 m. birželio 28 d.
įsakymu Nr. V-468
(Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2014 m. lapkričio 17 d.
įsakymo Nr. V-1191
redakcija)

BŪTINŪJŲ PRIEŠNUODŽIŲ RINKINIO ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE ĮSIGIJIMO IR PRIEŠNUODŽIŲ VARTOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Būtinųjų priešnuodžių rinkinio asmens sveikatos priežiūros įstaigose įsigijimo ir priešnuodžių vartojimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato įstaigas, kurios privalo įsigyti būtinųjų priešnuodžių rinkinius, būtinųjų priešnuodžių rinkiniams keliamus reikalavimus, priešnuodžių apsinuodijusiems pacientams skyrimą pagal indikacijas ir jų vartojimo būdus bei informacijos apie turimas priešnuodžių atsargas teikimo tvarką.

2. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Būtinųjų priešnuodžių rinkinys** – atitinkamai Tvarkos aprašo 10, 11 ar 12 punktuose nurodyti nustatyti kiekių priešnuodžiai.

2.2. **Priešnuodžiai** – medžiagos, tiesiogiai ar netiesiogiai panaikinančios nuodų poveikį arba jų sukeltą organizmo funkcijų pažeidimą ir teigiamai pakeičiančios jų biotransformaciją.

3. Tvarkos aprašas taikomas greitosios medicinos pagalbos (toliau – GMP) paslaugas teikiančioms įstaigoms ir asmens sveikatos priežiūros (toliau – ASP) paslaugas teikiančioms stacionarinėms sveikatos priežiūros įstaigoms.

4. GMP ir ASP paslaugas teikiančių įstaigų vadovai paskiria asmenį, atsakingą už priešnuodžių apskaitą įstaigoje.

5. Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras (toliau – ESSC) teikia informaciją bei rekomendacijas GMP ir ASP paslaugas teikiančioms įstaigoms apie būtinųjų priešnuodžių skyrimą konkrečių apsinuodijimų atvejais.

II SKYRIUS BŪTINŪJŲ PRIEŠNUODŽIŲ RINKINIO ĮSIGIJIMAS

6. GMP paslaugas teikiančios įstaigos:

6.1. privalo turėti būtinųjų priešnuodžių rinkinius, ne mažesnius, kaip nurodyta Tvarkos aprašo 10 punkte;

6.2. būtinųjų priešnuodžių rinkinius, išvardytus tvarkos aprašo 10 punkte, įsigyja savo lėšomis;

6.3. privalo užtikrinti, kad Tvarkos aprašo 10 punkte pateiktų būtinųjų priešnuodžių būtų greitosios medicinos pagalbos automobiliuose, vykstančiuose pas apsinuodijusius pacientus;

6.4. administracija nustato būtinųjų priešnuodžių rinkinių kiekį pagal savo regiono poreikius ir apsinuodijimų specifiką.

7. ASP paslaugas teikiančios įstaigos:

7.1. privalo turėti būtinųjų priešnuodžių rinkinius, ne mažesnius kaip nurodyta Tvarkos aprašo 11 ir 12 punktuose;

7.2. būtinųjų priešnuodžių rinkinius, išvardytus Tvarkos aprašo 11 ir 12 punktuose, įsigyja savo lėšomis;

7.3. privalo užtikrinti, kad priešnuodžiai ASP įstaigoje būtų saugomi taip, kad gydytojai galėtų juos skirti bet kuriuo paros metu.

8. GMP ir ASP paslaugas teikiančios įstaigos informaciją apie turimas priešnuodžių atsargas kiekvienais metais iki vasario 1 d. turi pateikti ESSC interneto svetainėje www.apsinuodijau.lt. Jeigu įstaiga įsigyja papildomą priešnuodžių kiekį, informaciją apie tai ji turi pateikti ESSC interneto svetainėje www.apsinuodijau.lt per 5 darbo dienas nuo priešnuodžių įsigijimo.

9. Priešnuodžius, kurie išvardyti tvarkos aprašo 10, 11 ir (ar) 12 punktuose, bet nėra registruoti Lietuvos Respublikoje, GMP ir ASP paslaugas teikiančios įstaigos turi įsigyti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gegužės 9 d. įsakymo Nr. V-374 „Dėl Vardinių vaistinių preparatų įsigijimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

III SKYRIUS BŪTINŪJŲ PRIEŠNUODŽIŲ RINKINIAI

10. GMP paslaugas teikiančioje įstaigoje turi būti šių priešnuodžių:

10.1. aktyvintosios anglies (skystis, milteliai arba granulės) – bendras kiekis 100 g, pvz., 2 flakonai po 50 g;

10.2. amilnitrito (tirpalas inhaliacijoms) – bendras kiekis 2,5 ml, pvz., 5 ampulės po 0,5 ml;

10.3. atropino sulfato (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 20 mg, pvz., 20 ampulių po 1 ml 0,1 proc. tirpalo;

10.4. deguonies – balionas;

10.5. etanolio (geriamasis tirpalas) – 200 ml 30 procentų tirpalo;

10.6. gliukozės (ne mažesnės kaip 10 proc. koncentracijos injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 80 g, pvz., 20 ampulių po 10 ml 40 proc. tirpalo;

10.7. naloksono (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 4 mg, pvz., 10 ampulių po 1 ml 0,04 proc. tirpalo.

11. ASP paslaugas teikiančioje įstaigoje, išskyrus tvarkos aprašo 12 punkte nurodytas įstaigas, turi būti šių priešnuodžių:

11.1. acetilcisteino (tabletės arba injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 10 g, pvz., 50 tablečių po 200 mg;

11.2. aktyvintosios anglies (skystis, milteliai arba granulės) – bendras kiekis 250 g, pvz., 5 flakonai po 50 g;

11.3. amilnitrito (tirpalas inhaliacijoms) – bendras kiekis 2,5 ml, pvz., 5 ampulės po 0,5 ml;

11.4. askorbo rūgšties (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 7,5 g, pvz., 75 ampulės po 2 ml 5 proc. tirpalo (arba metileno mėlynasis, injekcinis tirpalas – bendras kiekis 250 mg, pvz., 5 ampulės po 5 ml 1 proc. tirpalo);

11.5. atropino sulfato (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 20 mg, pvz., 20 ampulių po 1 ml 0,1 proc. tirpalo;

11.6. deguonies;

11.7. etanolio (geriamasis tirpalas) – 500 ml 30 procentų tirpalo (arba fomepizolis – 1,5 g, pvz., 15 flakonų po 20 ml 0,5 proc. tirpalo);

11.8. fitomenadiono (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 200 mg, pvz., 20 ampulių po 1 ml 1 proc. tirpalo;

11.9. gliukozės (ne mažesnės kaip 10 proc. koncentracijos injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 80 g, pvz., 20 ampulių po 10 ml 40 proc. tirpalo;

11.10. kalcio druskų (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 10 g, pvz., 10 ampulių po 10 ml 10 proc. tirpalo;

11.11. magnio sulfato (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 50 g, pvz., 40 ampulių po 5 ml 25 proc. tirpalo;

11.12. naloksono (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 8 mg, pvz., 20 ampulių po 1 ml 0,04 proc. tirpalo;

11.13. natrio hidrokarbonato (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 84 g, pvz., 10 flakonų po 200 ml 4,2 proc. tirpalo;

11.14. penicilino G (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 100 mln. TV.

12. Universiteto ligoninėje ir respublikos lygmens ligoninėje, turinčiose licenciją teikti stacionarines klinikinės toksikologijos ASP paslaugas, turi būti šių priešnuodžių:

12.1. acetilcisteino (tabletės) – bendras kiekis 130 g, pvz., 650 tablečių po 200 mg;

12.2. acetilcisteino (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 30 g, pvz., 100 ampulių po 3 ml 10 proc. tirpalo;

12.3. aktyvintosios anglies (skystis, milteliai arba granulės) – bendras kiekis 250 g, pvz., 5 flakonai po 50 g;

12.4. amilnitrito (tirpalas inhaliacijoms) – bendras kiekis 2,5 ml, pvz., 5 ampulės po 0,5 ml (arba hidroksokobalamino (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 10 g, pvz., 4 flakonai po 2,5 g);

12.5. atropino sulfato (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 100 mg, pvz., 100 ampulių po 1 ml 0,1 proc. tirpalo;

12.6. antitoksinio serumo nuo gyvačių nuodų (injekcinis tirpalas) – 2 dozės;

12.7. deguonies;

12.8. deferoksamino (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 30 g, pvz., 60 ampulių po 500 mg;

12.9. D-penicilamino (tabletės) – bendras kiekis 15 g, pvz., 60 tablečių po 250 mg;

12.10. etanolio (geriamasis tirpalas) – 500 ml 30 proc. tirpalo;

12.11. etanolio (injekcinis tirpalas) – 6 litrai 10 proc. arba 12 litrų 5 proc. tirpalo (arba fomepizolo – 6 g, pvz., 60 flakonų po 20 ml 0,5 proc. tirpalo);

12.12. fizostigmino (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 4 mg, pvz., 2 ampulės po 2 mg;

12.13. fitomenadiono (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 200 mg, pvz., 20 ampulių po 1 ml 1 proc. tirpalo;

12.14. folio rūgšties (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 300 mg, pvz., 3 flakonai po 10 ml 1 proc. tirpalo;

12.15. gliukozės (ne mažesnės kaip 10 proc. koncentracijos injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 80 g, pvz., 20 ampulių po 10 ml 40 proc. tirpalo;

12.16. gliukagono (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 15 mg, pvz., 15 flakonų po 1 mg;

12.17. kalcio druskų (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 10 g, pvz., 10 ampulių po 10 ml 10 proc. tirpalo;

12.18. magnio sulfato (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 50 g, pvz., 40 ampulių po 5 ml 25 proc. tirpalo;

12.19. metileno mėlynojo (injekcinis tirpalas) – 500 mg, pvz., 10 ampulių po 5 ml 1 proc. tirpalo;

12.20. naloksono (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 8 mg, pvz., 20 ampulių po 1 ml 0,04 proc. tirpalo;

12.21. natrio hidrokarbonato (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 84 g, pvz., 10 flakonų po 200 ml 4,2 proc. tirpalo;

12.22. natrio tiosulfato (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 25 g, pvz., 10 ampulių po 10 ml 25 proc. tirpalo;

12.23. penicilino G (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 100 mln. TV (arba silibinino (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 3 500 mg, pvz., 10 ampulių po 350 mg);

12.24. piridoksino (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 5 g, pvz., 100 ampulių po 1 ml 5 proc. tirpalo;

12.25. protamino sulfato (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 150 mg, pvz., 3 ampulės po 50 mg (7000 antiheparino TV);

12.26. tiamino (injekcinis tirpalas) – bendras kiekis 1 g, pvz., 10 ampulių po 1 ml 10 proc. tirpalo.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. GMP paslaugas teikiančiose įstaigose priešnuodžius apsinuodijusiems pacientams skiria kompetentingas GMP sveikatos priežiūros specialistas pagal priešnuodžių skyrimo indikacijas ir vartojimo būdus, pateiktus Tvarkos aprašo priede.

14. ASP paslaugas teikiančiose įstaigose priešnuodžius apsinuodijusiems pacientams skiria gydantis gydytojas pagal priešnuodžių skyrimo indikacijas ir vartojimo būdus, pateiktus Tvarkos aprašo priede.

15. Jei Tvarkos aprašo priede priešnuodžių skyrimo indikacijos nenurodytos, būtina konsultotis su ESSC Apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biuro budinčiu gydytoju arba su ASP paslaugas teikiančios įstaigos klinikinės toksikologijos gydytoju. Su šiais specialistais būtina konsultotis visais neaiškiais ir sunkiais atvejais.